

Izjava, izvešeni ponedeljek, vsak dan zjutraj. Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega št. 30, I. nadstropje. Dopolni naj se pošiljajo uredništvu. Ne rankirana plana se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Izdajatelj in odgovorni urednik Anton Čarbec. — Lastnik tiskarne Edinost. Tisk tiskarne Edinost. Naročniki plačajo za mesec L. 7.—, 3 meseca L. 19.50, pol leta L. 32.—, za inosestvesto mesečno 4 lire več. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računa po širini črke kolone (72 mm.). — Oglasi trgovcev in obrtnikov po 40 cent. smrtne zahteve, poslanice in vabila po L. 1.—, oglasi denarnih zavodov po L. 2.— — Mail oglasi po 20 cent. beseda, najmanj pa L. 2.— — Oglasi, naročniki in reklamacije se pošiljajo takojšnji upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 30, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Kako so Madžari vršili „kulturno mislo“

Vaclav Klofac, podpredsednik senata čehoslovaške republike, je priobčil te dni pretresljivo sliko o kulturnih, gospodarskih in socialnih razmerah v karpatski Rusiji, kakor jih je ustvarila prejšnja madžarska uprava.

Ljudem, ki ne poznajo stvari in zato še verujejo frazam o kulturni misli Madžarov, naj zadostuje, če jim pokažemo, kaj so Madžari v tisoč letih napravili iz Karpatske Rusije! Na vseh svojih svetovnih potovanjih — pravi Klofac — nisem našel nikjer tako zanemarljive dežele in na pol ubitega naroda, kakršni živi ob vznožju Karpatov. Skoro neverjetno se zdi, kako more Evropejec kazati tako nizko stopnjo kulture, kakor jo kaže Karpatski Rus, ki vendar živi v središču Evrope. Ne prihaja tu v poštev samo gospodarska beda, ki je tu doma od davnine, ampak in posebno tudi kulturna beda. Češka država — Karpatska Rusija je sedaj priključena k čehoslovaški republiki — je v razmeroma kratkem času mnogo storila na polju solstva v Karpatski Rusiji. Tudi stremjenja merodajnih krogov so neoporečno boljše. Toda kjer je 70, mnogokje tudi 90 odstotkov analfabetov, kjer se vnaša družba z brezbratstvom in analfabetstvo z nezaupanjem: tam bo našo delo zelo pozno doneslo sadove.

V družbi z gospico dr. Alico Masarykovo, predsednico čehoslovaškega Rdečega križa, mi je bila — pripoveduje Klofac — prilika, da sem si ogledal zdravstvene ukrepe, posebno pa sem se uveril o potrebi ukrepov v gozdovih Karpatske Rusije. Krajina, more navdušiti slikarja, zdravstvenca pa postaja tesno. Povsod margoli otrok, ki bosi letajo v mrazu in po snegu, odleti le v srajico. Po kočah vlada strašen vzduh: vse je združeno v enem prostoru, ljudje spijo poleg perutnine. Postelje in poda ne vidiš nikjer. Na ljudeh opazuješ sledi degeneracije, vsi so bledi. Vidis sledi nezadostne prehrane. Jetika ima bogato železo, zlasti med otroci. Samo med železniki delavci je 57 odstotkov jetičnih. Lakota, nezdrava stanovanja, zganje, zakoni med najbližjimi sorodniki in posebne spolne razmere: vse to povzroča propadanje.

Z bornih koč kriči stara era, doba madžarskega gospodarstva, lakota, epidemij in nekulturne. Hotel bi — vzdika Klofac — doživeti čas, ki prinese v te kočee novo dobo, slovansko dobo človečnega človečanstva. Potem nadaljuje: Pred letom in

pol sem videl v Karpatski Rusiji nerazmerno večjo bedo. Današnji prizor na Vrhovini pa se ponavlja od leta do leta: pomanjkanje kruha. Na srečo se je v minulnem letu krompir dobro obnesel. Ovsnega kruha, kakor ga prebivalstvo živi v mnogih krajih, ne bi na Češkem sploh priznali kot živilo. Slama nadomeščuje moko. Na spomlad postaja beda še hujša. Po prevratu je pomagal Hoover, ki mu ostanemo vedno hvaležni za njegovo akcijo. Naše skrbstvo za otroke na karpatsko-ruskem ozemlju gladi je tudi storilo svojo dolžnost.

Sedaj je prevzel vso pomožno akcijo čehoslovaški Rdeči križ. Dr. Alici Masarykovi si je ogledala vso deželo in sestali so se njeni pomočniki, da začnejo takoj s pomožno akcijo. V letu 1921. se je razdelilo nad 14.000 dnevnih odmerkov živeža, pozneje okoli 5000. Čehoslovaški Rdeči križ skrbi danes za matere in dojenčke in vodi po občinah delitev hrane. Glavno delo se bo moralo, seveda, izvršiti na Češkem in Moravskem. Poziv predsednice češkega Rdečega križa mora dobiti odziva.

Madžari so pustili izumirati gladujoče karpatsko-rusko ljudstvo, mi pa — vzdika Klofac — ne smemo zapustiti svojih slovanskih bratov. Češko srce, ki se je doma tako dobro obneslo, si bo moglo tudi v Karpatski Rusiji nabirati lovorike. Načrt predsednice čehoslovaškega Rdečega križa odreja zgodovinskimi dejanji, ki so za posamezna ozemlja Karpatske Rusije. Dr. Alici Masarykovi se je zavzela tudi za zapuščene otroke in sirote, ki jih je mnogo ob vznožju Karpatov. Vojna je ubila očeta. Epidemije bolezní so jim vzele še mater. Z državno pomočjo so se ti otroci spravili na Češko in Moravsko v izobrazbo. Tako delo je vredno vsega priznanja. Kajti taka akcija daje češkemu narodu ugled in pridobiva ljudi za državo.

Klofac zaključuje: Pa tudi vse to je le pomoč za trenutek. Mi moramo karpatsko-ruskemu ljudstvu pomagati trajno in za vse čase. Sedaj moramo odpraviti posledice zločinov madžarskega gospodarstva, ki je bilo brezbratstvo za usodo tega slovanskega ljudstva. Naša republika najde gotovo sredstva in poti, da svojemu ljudstvu ob vznožju Karpatov zagotovi hrano, mir in bodočnost pri domačem ognjišču in da odpravi njegovo izseljevanje v Ameriko.

Italija

Pogajanja med fašisti in nacionalisti
RIM, 30. Ministrski predsednik Mussolini je imenoval tudi ministr Federzonia za člana komisije, ki ima urediti odnosje med fašistovski in nacionalistično stranko. Komisija se sestane pod Mussolinijevim predsedništvom danes.

Razprava o poboju v palači Accursio pred milanskimi porotniki

MILAN, 30. Včeraj je začela pred tukajšjo poroto razprava radi znanega poboja v občinski palači v Bolonji ob priliki zatolčenja novoizvoljenega občinskega sveta dne 21. novembra m. l. Pri razpravi sta navzoči tudi mati in vdova ubitega občinskega svetnika dr. Giordanija. Na začetni klopi so Alfredo Gelsi, bivši poveljnik požarne brigade Pietro Venturi in Angelo Galli. Vsi obtoženci zavračajo ob sebe krivdo radi tega zločina, pa prihajajo pri tem v številna protislovja. Proces bo najbrže trajal več dni.

Pevski zbor moravskih učiteljev v Rimu

RIM, 30. Včeraj popoldne sta čehoslovaški poslanik pri Kvirinalu in gospa Kybal priredila svečan sprejem moravskim učiteljem. Sprejema so se udeležili tudi člani diplomatskega zbora in visoke aristokracije. Prišla sta tudi ministrski predsednik Mussolini in minister za umetnost. Ministrski predsednik je bil pozdravljen ob svojem prihodu z burnimi aplavzi. Ustavil se je v pogovoru s poslanikom Kybalom in z bolj znanimi osebami diplomatskega, umetniškega in aristokratskega sveta. Udeležili so se sprejema tudi gg. Schanzler, Tosti di Valminuta, čehoslovaški minister pri sv. stolici, prefekt, župan in zastopniki Italijansko-čehoslovaške lige.

Triumf pevskega zbora moravskih učiteljev v Rimu — Kraljica in kraljica-mati med poslušalci

RIM, 30. Časopisi kar ne morejo primerno polvaliti smojnega nastopa moravskih učiteljev v tukajšnjem Augusteumu. Rimska publika, opozorjena po poročilih iz različnih italijanskih mest o triumfalnih uspehih tega pevskega zbora, ki velja za najboljšega v Evropi, je komaj čakala smojnega koncerta.

Zbor je pod vodstvom mojstra-kapecnika Ferdinanda Vacha prednael kompozicije Krizkovega, Novaka, Smétana, Rejzera, Foersterja in Pierluigija da Paestrina. Uspeh je bil nad vse pričakovanje popoln. Koncertu sta prisostvovali tudi kraljica-mati in kraljica.

Danes so si moravski učitelji ogledali Kapitol. Dotli so med rimskim prebivalstvom mnogo bivših tovarišev-vojakov iz časov, ko so se borili v čehoslovaških legijah na soški fronti proti Avstriji. Položili so nato lovorjev venec na altar do-

movine ter zapeli na grobu Neznanege Vojaka narodno himno »Kde domov moj?«
Ogledali so si uredništvo »Giornale d'Italia«, kjer so zapeli med drugim »Teče voda na soince«, pesem, ki je bila že na koncertu sprejeta s triumfalnimi ovacijami.

Zvečer je priredila tukajšnja češka legacija na čast moravskim učiteljem slavnosten banket, ki se ga je udeležil poleg številnih članov rimske aristokracije tudi ministrski predsednik Mussolini.

Jutri odpotuje ta zbor velikih mojstrov v Neapelj in Palermo.

Jugoslavija

Ministrski svet

BELGRAD, 30. Včeraj popoldne je bila seja ministrskega sveta, na kateri so ministri poročali o stvareh svojih resortov. Minister za notranje stvari je referiral o razmerah v Južni Srbiji, kjer se je zopet pojavila komitaška tolpa. Odobreni so bili potrebni ukrepi. Nato je minister za promet razložil načrt o razširjenju kolodvorov v Bakru in na Sušaku ter o načinu prometa v teh dveh postajah, ki bosta v kratkem prevzeli važne naloge glede našega izvoza. Izvoz rud bo šel v glavnem preko Bakra. Potem je ministrski svet sklenil, da se belgrajska mestna občina oprosti plačevanja uvozne carine za svoje potrebščine. Minister za šume in rude je dobil od ministrskega sveta pooblastilo, da sme prodati za 6 milijonov Din dr. iz državnih gozdov. Posebno velika množina drv se nahaja v slovenskih gozdovih. Nato so bili odobreni krediti za ministrstvo za javne zgradbe, za pošto in finančno ministrstvo.

Volilna borba. — Spor med Davidovićem in hrvatskim glavnim demokratičnim odborom.

BELGRAD, 30. Predvčeršnjim je bila konferenca glavnih voditeljev demokrat. stranke. V razpravi je bilo vprašanje o postavitvi kandidatov oziroma o določitvi nosilcev kandidatskih list za posamezna volilna okrožja v Srbiji, Sremu in Vojvodini. Definitivni sklepi se niso bili storjeni. Kot nosilec liste v enem belgrajskem volilnem okraju nastopi Ljuba Davidović, za drugi belgrajski volilni okraj določitve kandidata še ni rešena. Za kandidaturu se poteguje žitni veletrgovec Radolović. Tudi Krsta Cicvarić, direktor »Beogradskega Dnevnika«
namerava kandidirati na demokratičnem programu.

Demokratske belgrajske kroge pa sedaj zelo zanima spor, ki je nastal med hrvatskim demokratičnim glavnim odborom in Ljubo Davidovićem kot šefom demokratske stranke. Gre za kandidaturu bivšega poslanca Angelinovića. Ljuba Davidović je pred tedni izrazil željo, da bi postal Angelinovićevo nosilec liste v požeškem volilnem okraju. Temu se je uprl Svetozar Pribitić in s pomočjo glavnega odbora »Hrvatsko in Slavonijo dosegel, da je bil on designiran za nosilca liste v tem okraju. Tekom prihodnjih dni odpotuje Ljuba Davidović v Zagreb, da izravna ta delikatni spor.

Spor med Pašićem in St. Protićem poostren. Ustanovitev Protićeve samostojne radikalne stranke.

BELGRAD, 30. Belgrajsko politično javnost sedaj zelo živahno zanima poostrena volilna borba med radikalno stranko in Stojanom Protićem. Konflikt med ministrskim predsednikom Pašićem in Protićem je postal zadnje dneve zelo poostren, resen in usoden. Polagoma prehaja spor, ki se je dosedaj gibal v mejah načelnosti, v osebne napade. Radikalni listi z vso vehemenco napadajo Stojana Protića, ki z enako srditostjo in strastjo odgovarja. Ta teden razvijata obe radikalni struji najživahnejšo volilno agitacijo. Dne 1. februarja odpotuje ministrski predsednik Pašić v spremstvu ministra ver. Ljube Jovanovića v Skopje. Za 2. februarja je v Skopje sklicana konferenca radikalnih pravok in uglednih somišljenikov radikalne stranke v Južni Srbiji. Zaupniški sestanek ima določiti kandidate za Južno Srbijo, predvsem kandidate za skopjsko volilno okrožje. Kakor zatrjujejo, je določen za nosilca liste v tem okraju minister ver. Ljuba Jovanović. Dne 3. februarja priredi ministrski predsednik Pašić v Skopju velik manifestacijski volilni šoh, na katerega so pozvani vsi radikalni volilci iz skopjskega okrajja. Iz Skopja priredi nato Pašić agitacijsko potovanje po južnih krajih kraljevine. Šode namerava prirediti v Mitrovici, Novem Pazariju, Prizrenu in drugih važnih krajih.

Stojan Protić odpotuje ta teden v Vojvodino na veliko agitacijsko potovanje. V Vojvodini se Protićeva opozicija zelo ojačuje in je tam njegova stranka najbolj krepko organizirana. V svojem glasilu »Radikal«
je Protić naslovil na svoje prijatelje in somišljenike poziv, da se v vseh krajih organizirajo v pravo radikalno stranko pod naslovom: »Samostojna radikalna stranka«. Za 31. t. m. je določena glavna skupščina. Samost. radikalne stranke v Belgradu. Na to skupščino je Protić pozval vse svoje somišljenike in zastopnike krajevnih organizacij. Za to skupščino vlada v političnih krogih veliko zanimanje, ker se na njej določijo gotove taktične smerice za bodoče volitve. Pričakujejo, da Protić napove najostrejši boj Pašićevi radikalni stranki.

Prva kandidatska lista oficijelno vložena.
BELGRAD, 30. Po poročilih iz Sarajeva, je okrožni odbor radikalne stranke za sarajevski volilni okraj izročil 28. t. m. svojo kandidatsko listo okrožnemu sodišču v potrdilo. Ta lista je na prvem mestu, obenem pa je tudi prva, ki je bila sodišču predložena v vsej državi. Kot nosilec liste fungira dr. Milan Sršić, minister za šume in rude.

Ustanovitev napredne stranke v Belgradu.

BELGRAD, 30. Predvčeršnjim dopoldne je bila v hotelu »Slavija«
ustanovljena skupščina napredne stranke. Skupščini so prisostvovali somišljeniki in pristasi nekdanje Ribarčeve liberalne stranke, ki so po ujedinjenju pristopili v blok demokratske stranke. Na kongresu je poročal o programu in ciljih napredne stranke univerzitetni profesor Mileta Novaković, potomec nekdanjega min. predsednika Stojana Novakovića. Poročal je predvsem o političnem položaju, o bodoči taktiki napredne stranke ter je naglašal, da naj napredna stranka stopi samostojno v volilno borbo. Govoril je nadalje dr. Garašanin, vnuh ministra istega imena za časa kralja Milana. Sklenjena je bila potem resolucija, da se stranka organizira, da izda manifest na narod, da se izvolita dva izvršna odbora, eden lokalni za Belgrad in drugi glavni za ostale kraje države. Sklenjeno je bilo dalje, da se začne zopet izdajati strankin organ »Videlo«, ki je sivočasno prenehal, ter so ga nekateri osebe preveč kompromitirale. Zborovanja so se med drugim udeležili generalni konzul v nočju Todor Stanković, profesor Milivoj Ratić, književnik Sima Pandurović in dr. Stanoj Milivojević.

Radić zopet proglasil republiko

ZAGREB, 30. Radić je včeraj sklical v Zagreb javno skupščino svoje hrvatske seljačke republikanske stranke. Radićevci so mobilizirali svoje pristase iz cele zagrebske županije in napovedali se »republikansko poplavo«
Zagreba. Ostalo je pri napovedi. Skupščina se je vršila na Mažuraničevem trgu pred vseučiliško knjižnico. Udeležilo se jo je okrog 5000 do največ 6000 ljudi. Seljaki so prišli z zastavami, na katerih so bili napis: Živela republika, Živio Radić.

Ob 10. se je pripeljal Radić v kočiji, pred katero je jezdil banderji seljačkih konjenikov, držal se je povsem v pozi predsednika republike. Sprejeli so ga s klic: Živio predsednik! Živio hrvatski borac!

Glavni govor je imel Radić, ki je zopet enkrat naznanil, da bo 18. marca republika povsem gotova in da bo predstavljala čisto nov tip države, kakršnega svet dosedaj še niti ne pozna, kar bo človečanska in seljaška. Nato bodo mednarodni Ameriko, pravi Radić, da Hrvati zgradimo kar nam treba. O inteligenciji je dejal: mi jo bomo plačali, ona pa bo morala »seljački raditi«. Uradnike, v koliko so »dobri«
bomo pustili v pisarnah, vse one pa, ki nas ne spoštujejo, bomo »bacili na polje«. Tudi Srbi so republikanci, vendar oni se ne morejo izjaviti, ker stoji pod pretnjo bajonetov. Pozdravlja republikansku Rusijo, republikansku Srbijo in poudarja, da je »človečanski fluid iz Nemčaku«. Pozdravlja vse voditelje opozicije Protića, Davidovića, Prodanovića in Avramovića. Sino ljud je na Slovence.

Povedal je končno, da se bo 18. marca konstituiral »hrvatski republikanski sabor«, ki bo 25. marca poslal Srbiji svojo zahtevo, ne da se Hrvatom nekaj da, temveč da jim Srbi vrnejo, kar so jim ugrabili. Za Radićem so govorili trije seljaki v duhu znanih člankov in pesmi v Slobodnem domu.

Nato se skupščina razšla. Udeležniki so pevali neko novo pesem z refrenom: »Živio nam sivi pič, Stjepane Radić«.

Razbita radićevska skupščina v Vinkovcih
VINKOVCI, 30. Včeraj je bilo tu zborovanje Radićeve stranke, na katerem sta govorila Predavec in Basariček. Govorili so na shodu proti državi, narodu, kralju in dinastiji. Prisotni Orjunaši so zato shod razbili.

Dr. Dinko Trinajstić kandidira v Kastvu in na Krku

LJUBLJANA, 30. Volilno gibanje na Krku se je že pričelo; prebivalstvo je z navdušenjem sprejelo odločitev dra. Dinka Trinajstića, da kandidira v narodno skupščino in sicer na programu iskrenega jugoslovenstva.

Čehoslovaška

Čas prenehal

PRAGA, 30. Čas, katerega ustanovitelj in voditelj je bil predsednik dr. Masaryk, je prenehal izhajati.

Poljska

Družina umorjenega predsednika Narutowicza prosi milosti za morilce

VARSAVA, 30. »Kuryer Polski«
javlja, da so sinovi in brat predsednika Narutowicza poslali predsedniku republike Wojciechowskiemu, kateremu je bila predložena obsodba morilca Niewiadowskega, pismo, v katerem izjavljajo, da pokojnikova družina ne želi maščevanja, temveč prosi milosti za morilca.

Ruhrska kotlina

Drakonske mere v ruhrski kotlini — Obupni odpor nemških železničarjev vsled izločevanja ruhrske kotline s francoskim uradnistvom — Enotna fronta nemškega delavstva — Optimizem francoske vlade

PARIZ, 30. Francosko-belgijska oblastva v ruhrski kotlini so ukrenila, kakor javljajo listi, stroge mere na mejah proti Nemčiji in v notranjosti dežele. Dežela je na črti kakš. 200 km popolnoma zaprta po vojaškem kordonu, ki začneja na Renu južno od Düsseldorfa in gre skozi Hatting, Kettwig, Steele, ob reki Ruhr do Hagena, nato skozi Lunen, Recklinghausen in Ruhrort nazaj k Renu. Iz živahne gibanja vojaških oddelkov v vseh smereh bi se dalo sklepati, da se Francija in Belgija pripravljata na nov pohod proti Nemčiji. Neki list je celo javil senzacionalno vest, da se francoska vlada bavi z načrtom za pohod na Berlin. V nasprotnem slučaju pa bi nemška vlada proglasila ruhrsko deželo za avtonomno republiko. Seveda se morajo vse te vesti vzeti s potrebno previdnostjo, kajti ni nikakega dvoma, da se Francija popolnoma zaveda, da bi ji zasedba Nemčije mogla prinesiti zelo neugodne posledice. Tem in podobnim vestem je brzokone le namen strahovati nemško javno mnenje in tako prisiliti Nemčijo na popuščanje. Ni brez pomena, da se začnejo v nekaterih nemških časopisih javljati svarični glasovi proti skrajni nepopustljivosti. Ti listi smatrajo, da bi morala nemška vlada ostati sicer odločna proti Franciji, a istočasno skušati izrabiti eventualno razpokočenje za pogajanja.

V notranjosti ruhrske kotline vlada železna strogost. Od 10 zvečer do 6 zjutraj se ne sme nihče prikazati zunaj. Prostopnice se izdajajo le v izrednih slučajih. General Degoutte je izdal naredbo, ki določa smrtno kazen za vsakega, ki ovira poštni, brzojavni in telefonski promet. Vse javne prireditve, ki bi mogle po mnenju okupacijskih oblastev kakorkoli motiti javni red, so prepovedane.

Na največji odpor so zadela okupacijska oblastva pri železničarjih. Le-ti delajo vse močnejše ovire francoskim oblastvom. Nemško železniško ravnanstvo je poslalo, predvidevajoč blokado, že veliko število vlakov in lokomotiv v Nemčijo, odkoder se — niso vrnil. Silno razburjenje med nemškimi železničarji je nastalo vsled prihoda francoskih železničarjev. Nemški železničarji so stopili v stavko, ki se je raztegnila tudi na železnice v Porenju. Tukajšnji listi javljajo, da se z vseh krajev Francije javljajo železničarji prostovoljno za službovanje v ruhrski kotlini. Ni sicer znano, ali se javljajo prostovoljno ali pa ne, dejstvo pa je vendar, da jih je prišlo v ruhrsko kotlino že ogromno število. Redni železniški promet sicer kljub temu ni zagotovljen, ker francoski železničarji pač niso navajeni na tako zapleten prometni sistem, kakor ga je znala Nemčija organizirati v ruhrski kotlini, in na več progah ležijo že prevrnjeni vagoni in lokomotive — salonski voz predsednika francoske komisije Costea je zadela pri Düsseldorfu ista usoda — toda ne da se utajiti, da se bodo tudi francoski železničarji sčasoma izurili in lahko povsem nadomestili nemške železničarje.

Sicer pa nemški delavci niso osamljeni v odporu proti okupacijskim oblastvom. Francija je poslala v ruhrsko kotlino tudi poštno in brzojavne uradnike in skuša napraviti tudi med nemškimi in tujerodnimi rudarji razkol. Toda doslej so imeli francoski poizkusi le ta uspeh, da so vzpostavili enotno fronto nemškega delavstva vseh političnih tendenc. Na zborovanju, ki se je vršilo v nedeljo v Essenu, so delavski sindikati sklenili opustiti za sedaj vsa strankarstvo in se strniti v enotno fronto. Večina se je izjavila proti proglasitvi splošne stavke, vsi pa so bili za nadaljevanje pasivne rezistence. Zanimivo je,

da je delavstvo odklonilo predlog, da bi dobivalo mezde v francoskih frankih, kljub temu, da je nemška marka strahovito padla. Za en švicarski frank se dobi v Berlinu 6200 mark, za en dolar 34.000 mark.

Stavka nemških železničarjev se je raztegnila tudi na Porenje, izvešeni zono, zasledeno po Angliji. Železnice zveze med Nizozemsko in Aachenom so baje tudi prekinjene. Nemški železničarji so baje dobili od železniške uprave plačo do konca februarja, da se jim omogoči stavka. Aretacije in izgoni nemških uradnikov se nadaljujejo. Iz Düsseldorfa bo baje v kratkem izgnanih kakš 13 znanih nemških osebnosti.

Glede razpoloženja v francoskih vladnih krogih pravi oficijozno poročilo, da se na Quai d'Orsayju promatra položaj z velikim optimizmom kljub oviram, ki jih delajo nemška oblastva. Tudi minister Le Trocquer in general Weygand sta optimista in pravita, da vse sovražno razpoloženje v ruhrski kotlini proizhaja od višjih in srednjih uradnikov, ki se pokoravajo ukazom iz Berlina. Pri nedavni demonstraciji v Essenu v prid Thyssenu sta ugotovila, da so se udeležili skoraj izključno le višji funkcionarji in državni uradniki. Vest o odpolcku inženirjev iz ruhrske kotline se zanika. Naznanja se celo, da bodo sprejeti tudi nekateri angleški privatni inženirji in da je celo prišlo nekoliko ponudb s strani dobrih nemških inženirjev iz Berlina.

Vznemirjenje angleških industrialcev zaradi belgijske konkurence — Ogorčenje med brezposelnimi zaradi dražnje

LONDON, 30. Tukajšnje časopise se zelo vznemirja zaradi prodiranja belgijske industrije v Anglijo. Tako je n. pr. občina Hull naročila pri neki belgijski tvrdki 1000 ton tramvajskih koles. Belgijci trdijo, da bo izvršila delo po mnogo nižjih cenah, nego bi ga mogle izvršiti nemške ali angleške tvrdke.

Med brezposelnim delavstvom vlada veliko vznemirjenje zaradi stoječih cen živila in drugih dnevnih potrebščin. Posebno občutno so zrasle v zadnjih dneh, zaradi dobav Nemčiji cen premoga. Draščno sliko ogorčenja med brezposelnim delavstvom kaže dogodek med nekim invalidom in angleškim kraljem, o katerem so te dni poročali listi. Ko sta kralj in kraljica na poti iz Sandringhama stopila iz vlaka in hotela sesti v avtomobil, je neki invalid-vojak, ki je šel mimo in ki je delj časa brezposeln, vrgel bergijo proti avtomobilu. Invalid je bil, seveda, takoj odpeljan in izročen zdravnikom v ... opazovanje, toda dogodek jasno kaže, kakšna beda mora vladati med brezposelnimi, kajti angleški kralj je, kakor morda malokateri, zelo priljubljen pri vseh slojih angleškega naroda.

Kar se tiče nadaljnjega postopanja Nemčije z ozirom na zasedbo ruhrske kotline, ki je v veliki meri shujšala gospodarske razmere tudi v Angliji, je izjavil nemški minister vnanih stvari von Rosenberg poročevalcu lista »Daily News«, da so nemške stranke desnice in leve sedaj le ena sama stranka in da so tudi socialisti vladli ob strani. Pripomnil je, da bo tudi nadaljni nemški odpor le moralen.

Spopadi med Nemci in Francozi. — Dvajset Nemcev ubitih.

PARIZ, 30. »Echo de Paris«
poroča, da je prišlo v Boppardu severno Bingena ob Renu do hudih nemirov radi aretacije tamšajnega župana, ki se ni hotel pokoriti francoskim poveljem. Francosko vojaštvo, ogroženo od nemških nacionalistov, je bilo prisiljeno rabiti orožje. Dvajset Nemcev je bilo ubitih.

Sindikati rudarjev proti stavki

PARIZ, 30. Agencija Havas poroča iz Essena, da je tamonjši župan sklical voditelje sindikatov rudarjev, kjer so se zastopniki sindikatov levece izjavili proti stavki.

Poincaré o zasedbi ruhrske kotline

PARIZ, 30. Časopisi poročajo, da je sprejel včeraj Poincaré na Quai d'Orsayju zastopnike ameriškega tiska ter jim poročal o vzrokih, ki so dovedli do zasedbe ruhrske kotline. V nasprotju z nemškimi trditvami je francoski ministrski predsednik izjavil, da ne namerava Francija anektirati ruhrske kotline, da bi dobivala od tu premog za kovinarsko industrijo Lotaringe. Vendar pa bo ostala francosko vojaštvo tako dolgo na zasedenem ozemlju, dokler ne bo Nemčija izpolnila svojih obvez v smislu določenih versailleske pogodbe. Končno je Poincaré svaril ameriške časnikarje pred tendencioznimi vestmi nemškega tiska.

Položaj v ruhrski kotlini pride pred angleški parlament

LONDON, 30. Delavska stranka je na nocojšnjem sestanku poverila Trausaye-kalka, da izposluje pri ministrskem predsedniku sklicanje parlamenta najkasneje do 13. februarja, ker se mora čimprej spraviti na dnevni red zborničnih sej razprava o položaju v ruhrski kotlini.

Nemška vlada zopet protestira

BERLIN, 30. Nemški odpravnik poslov v Parizu je izročil francoski vladi protestno noto radi obsodbe policijskega nadrednika Syrualla v Altenessenu. Syruall je bil obsojen od francoskih zasedbenih oblasti na 15 dni zapore, ker ni hotel poživiti francoskega častnika. Nemška

vlada meni, da ni imela francoska oblast pravice dajati nemškim funkcionarjem nikakih predpisov in predstavljati tedaj ta obdoba samolasten čin zasedbene oblasti. Nemška vlada zahteva takojšnjo izpustitev Syrualla ter si pridržuje pravico primerne zaščene.

Škol v Kölnu pozivlja na odpor
KÖLN, 30. Tukajšnji nadškof je izdal proglas, kjer pozivlja občinstvo svoje škofije na odpor proti zasedbenim oblastem. Sviri pa, naj se verniki ne dajo zapeljati od sovraštva in strasti po masčevanju.

Vzmirjenje v Franciji zaradi razvoja turškega in memelskega vprašanja — Značilno pozivanje na slogo med zavezniki

PARIZ, 30. Dočim se na Quai d'Orsayju zasledujejo dogodki v ruhrski kotlini z največjim mirom, se ne more isto trdititi tudi glede turškega in memelskega vprašanja. Glede turškega vprašanja se zatrjuje, da bo prihodnja plenarna seja konference v Lausanni izredne važnosti in da je absolutno potrebno, da se predlogom, ki bodo dani turški delegaciji, ne da značaj ultimatumov. To bi moglo vplivati na turško občutljivost in povzročiti sprico nepopustljivosti, ki jo je pokazal izmet paša v zadnjih dneh, definitivni razkol. Potrebno bi bilo časno odgoditi vsaka pravljavanja in medtem nadaljevati diplomatsko pogajanja. Razkola bi ne sprejeli s simpatijami ne Francija ne Italija.

Tudi memelsko vprašanje skriva v sebi velike nevarnosti. Na Quai d'Orsayju se posušarja, da je bolj kot kdaj potrebna sloga med zavezniki.

Angleški kralj pride v Rim
LONDON, 30. Agencija Reuter poroča, da ni še kralj doletel dneva svojega potovanja v Rim, ker bo to zaviselo od poroke Yorškega vojvode.

Anglija pošilja čete v Mosul
LONDON, 30. Uradno poročilo pravi, da je odpotoval večeraj en bataljon angleških vojakov in nekoliko aeroplanov v mosulsko pokrajino.

Finančni položaj Nemške Avstrije pred svetom Zveze narodov

PARIZ, 30. Odsek sveta Zveze narodov je imel večeraj sejo pod predsedništvom lorda Balfoura. Francijo je zastopal Viviani, Italijo Salandra, Čehoslovaka Kramář in Nemško Avstrijo kancelar mons. Seipel. Odsek je vzel na znanje poročilo časne delegacije Zveze narodov o izvršenem delu na Dunaju s sodelovanjem nemškoavstrijske vlade tekom zadnjega četrtletja 1922. Glavni komisar Zveze narodov na Dunaju Zimmermann je predložil izveščju prvemu poročilu načrta za preuredbo, sklenjene na sestanku v Genfu za finančno obnovo Avstrije.

Zveza narodov se bo bavila z reparacijami
PARIZ, 30. Agencija Havas poroča: Zagotavlja se, da se bo odsek Zveze narodov tekom sedanjega zasedanja bavil tudi s vprašanjem odškodnin.

Dnevne vesti

Smrtna kosa. Na Viru v Demžalah je umrla gospa Marija Krmpotič, soproga g. Josipa Krmpotiča, svojedobno tiskarja v popreji Dolenjski tiskarni in uradnika "Trž. podp. in braln. društva", potem lastnika tiskarne v Puli in sedaj tvornicarja na Viru v Demžalah, ter mati znane in splošno spoštovane družine. Zaslužnemu možu Josipu Krmpotiču in njegovi družini izrekamo v imenu njihovih številnih znancev v Trstu in v Istri iskreno sožalje.

Pesmenarja vreden rimski izglej v sedanjem sporu med hišnimi lastniki in najemniki. Znano je, da so bili stari Rimljanj mojstri v pravnih stvarih. Ustvarili so pravo, ki tvori podlago vsem sedanjim modernim zakonem. Večina zakonov, ki veljajo v sedanjih evropskih državah, so iz rimski zakoni prilagojeni novim družabnim razmeram. Se danes se pravnik vsega sveta, ko hočejo nekaj precizno povedati, poslužujejo izrazov rimskih pravnikov. Le žal, da se mnogokrat ne poslužujejo tudi njihove prakse... Tudi za najemniške pogodbe je imelo rimsko pravo točne določbe, ki so ščitile najemnike... bolj kot sedanjim zakonim. Pri izkapanju v Rimu so redavno našli plošče z zanimivim zakonom v tem oziru. Zakon, ki ga je 48. let pred Kristusom izdal pretor Marcus Caelius Rufus, predpisuje kazni 1. leta za vsakega hišnega posestnika, ki brez tehničnega vzroka vrže na cesto kakšno najemnika. Marsikateri hišni posestnik, ki se sedaj hvali s svojimi rimskimi predniki, bi se bržkone premislil, ko bi se uveljavili tudi nekateri rimski zakoni...

Upor izložen na ladji "Gorizia". V "Lavoratori" čitamo: Parnik tržaškega Lloydja "Go-

rizia", ki vozi v Aleksandrijo (v Egiptu), je odplul iz pristanišča v Brindisi, da nadaljuje svojo pot. Pri tem pa je pet fašistovskih pomorščakov ostalo na kopnem, čeprav je parnik čakal nanje dve uri. Lloydova agencija v Brindisi je odpovedala te pomorščake z drugim parnikom v Port Said, kjer so se zopet vrnili na "Gorizio". Tu pa je poveljnik malotični komisarij, naj tem pomorščakom odtegne prevozne stroške, ki so znašali 36 šterlingov. Poveljnik fašistov se je temu uprl in je začela razgrajati proti poveljniku, sklicujoč se izredno na fašistovsko svojstvo. Ker niso nič opravili, so zahtevali, naj bo vse moštvo ladje solidarno z njimi. V to so privolili le štirje možje, drugi pa so ostali brezbržni opazovalci. Tista deveterica je sklenila na to pogasiti ognje v obeh kuhinjah. Potniki prvega razreda so bili baje tako prestrašeni, da so se zabarikadirali v notranjosti ladje. Ko je parnik došel v Blirut, je pozval na ladjo konzula, ki je dal deveterico upornikov aretirati.

Pojasnilo glede občinskega davka. Finančni inšpektorat v Trstu javlja, da je glasom pravilnika za utorjanje avtonomnih tržaških občinskih carin, objavljenega v "Osservatore Triestino" z dne 20. t. m. podvrženo omenjenemu davku tudi proizvajanje v notranjosti carinske črte. Obvezani plačevalci občinske avtonomne carine so proizvajalci sledečih predmetov: 1.) sodovic; 2.) umetne mineralne vode; 3.) čokolade in kakava; 4.) sladkarije vsake vrste; 5.) sirupov; 6.) medu; 7.) toaletnega mila; 8.) dišav vseh vrst. Proizvajalci teh predmetov se morajo prijaviti pri finančnem inšpektoratu (Corso Cavour 6, III.) ter izjaviti, če nameravajo plačevati carino po tarifi ali v abenmanu.

"Goriška Straža" se je, kakor smo večeraj zvedeli, tiskala v Trstu ter je bila redno poslana naročnikom in preprodajalcem. Zasedbo bodo tudi prihodnje številke tiskale v Trstu.

Biblioteca giuridica dell'Osservatore Triestino. (Pravna knjižnica "Osservatore Triestino"). Uradni list tukajšnje prefekture bo začel v kratkem izdajati pod gornjim naslovom sistematično urejeno zbirko zakonov, ki se tičejo naših pokrajin. Te dni izide kot prvi zvezek: "Občinski in pokrajinski zakon za nove pokrajine" (La legge comunale e provinciale per le Nuove Provincie) v obliki, kakor je bil pred kratkim razglašen na naše dežele. Cena prvega zvezka bo 6 lir. Opozorjamo naše občinstvo na to važno knjigo.

Dr. Tedeschi izvoljen za predsednika trgovske zbornice. Ker je dr. Morpurgo odklonil mesto predsednika tukajšnje trgovske zbornice, so se večeraj vršile nove volitve. Izvoljen je bil dr. Tedeschi, ki je poverjeno mu mesto sprejel. Tako se je tukajšnji trgovski zbornici končno vendarle posrežilo dobiti predsednika.

Prošnja. G. Ana Živič, žena Antona Živič, ki je prišla v marcu mesecu l. 1915. v rusko ujetništvo in ki se nahajal v Sibiriji, odkoder je pisal takoj v l. 1915., a potem nič več, prosi vračajoče se ujetnike, ki bi kaj vedeli o imenovanem, naj bi ji blagohotno sporočili, da bi mogla kaj ukreniti za njegov povratek, ako bi bil še živ. Vjet je bil na galicijskem bojišču kot vojak 26. polka deželnih brambovcov, 6. stotinja. Naslov: Ana Živič, via S. Marco 43, V. nadst., Trst.

Bencijski Slovenci za svoje padle. Minulo nedeljo se je vršilo v Sovodnjah na Namornj pod Matijerjem slovesno odprtje spomenika padlim domačim vojakom. Ta mala slovenska občina je žrtvovala v zadnji vojni 43 moških za svojo državo v boju proti Avstriji. Slavnosti se je udeležilo ogromno število domačega prebivalstva in zastopniki raznih oblastev. Sodelovala je tudi glasba iz sosednje Ažije. Govorili so med drugim tudi naš pesnik profesor Trinke. Posebno so naglašali govorniki, da slovenska Bencijska ni imela nobenega dezertarja. To ljudstvo, ki je tako zvesto izvršilo svojo državljansko dolžnost, ni pač zaslužilo — v smislu Mussolinijevega reka — da se mu za to priznajo tudi vse državljanske pravice v vsakem pogledu, tudi narodnem.

Stavci časopisov in stavke. Iz Rima javljajo, da je med združenjem izdajateljev časopisov in združenjem stavcev došlo do dogovora, vsled katerega se delavci pri vseh časopisih izključeni iz stavke, četudi so te političnega značaja. Združenje tiskarskih delavcev se je obvezalo v tem smislu. Obe združenji sta se tudi sporazumeli, da vse sedaj obatoječe pogodbe glede delavstva pri časopisih zapadejo s koncem meseca februarja 1924., da se potem sklene ena sama delovna pogodba za vso Italijo. Platila bodo mogla biti različna, primerno pomembnosti raznih mest, ali določbe splošnega značaja bodo morale biti enake za vse časopise.

Sleparije na račun izseljencev. Glavno ravnanjstvo javnega varstva poroča: V zadnjem času se pojavljajo v različnih časopisih oglasi namikljive agencije za izseljenje, ki obljubljajo tem poslednjim vseh vrst službe v najrazličnejših državah inozemstva, a izvajajo v resnici le denar od onih, ki se dajo zapeljati od teh sleparjev. Le v redkih slučajih se posreči javnim organom spraviti v zapor take sleparje, ki se nahajajo po večini v inozemstvu, niti nimajo pravega uspeha svarila, ko se delavci vsled hude delovne krize dajo kaj radi zapeljati od blagodejnih obljub.

V smislu art. 416 kaz. zak. in zakona o izseljevanju z dne 31. januarja 1901, št. 23, so predvidene stroge kazni za one, ki pripravijo

državljana z neresničnimi izjavami in z namenom neupravičenega obogatitja do tega, da se izseli, ker trpijo radi takih činov pogostoma posamezniki hude škode in se razen tega na tak način le kviri ugled države napram inozemstvu.

Za človečansko pravico in dostojanstvo. Pod naslovom "Varujte svoje dostojanstvo!" prinaša "Der Tiroler" članek, ki lepo spopolnjuje izvajanja v našem današnjem uvodniku. Razpravlja namreč o francoski zasedbi nemškega ozemlja. Piše med drugim: "Nobena država — ne na tej, ne na oni strani — kjer bivajo Nemci, ne more braniti svojim državljanom, da ne bi občutili jeze in boli sprice eramate in nasilja, storjenega nemškemu narodu. Izven pregaj med državami in narodi je neko torišče, ki predmetuje vsa nasprotstva in kjer se mora dobojevati boj za človečanske pravice in človeško dostojanstvenost."

Mi ne moremo izreči tu nobene sodbe o upravičenosti ali neupravičenosti francoske akcije na ruhrskem ozemlju. Podrujemo le gornji in neoporečni stavek, ki ugotavlja, da je v naravi, če deli kakega naroda tudi preko državnih pregraj sočustvujejo med seboj. In zgodovina — posebno pa zgodovina boja za združevanje italijanskega naroda — nas uči, da je bilo vedno tako v vseh zavednih narodih. V tem smislu naj se presoja tudi odmevi v jugoslovanski javnosti vsled sedanje cerkvene politike v tržaško-koperski in poruško-puljski škofiji, izredno nasprotno našemu narodu. Nikdo naj se ne zgraža na takih pojavih sočutja, izvirajočih iz najplemenitejšega čustva plemenite skupnosti. Tudi odloček našega naroda v Julijski Krajini hoče braniti svoje človečanske pravice in svoje dostojanstvo. Najvišja taka človečanska pravica pa sta svoboda cerkvenega življenja in čestitost Boga v svojem jeziku! To je pravica človeške duše! Te se ne sme nikdo dotikati!

Češki bančni urad in padanje dinarja. Kakor je že to navadno ob vsaki nezdigi, so ob zadnjem padanju dinarja tudi v Jugoslaviji začeli tiskati po krivici. In to krivico so se označili: vnapi položaj, devizna politika novega finančnega ministra in drugi slični razlogi. Glavno krivdo pa so z gotovih strani pripisovali čehoslovanskemu bančnemu uradu finančnega ministarstva in češkimi bankam sploh. To obdolžitve je navidezno upravičevalo tudi padanje češke krome v zadnjih dneh. Vse te okolnosti so — v zvezi z res težkim sedanjim splošnim političnim položajem Evrope — v Jugoslaviji gojile nazor, da je tudi češki bančni urad vrjel velike množine dinarja na trg. Vsaki devizni tehnik in vsak poznavalec češkega trga pa bi bil mogel — tako ugotavljajo češki listi — tistim jugoslovanskim listom, ki vedno pregrevajo to pravljico, pojasniti njeno nesmiselnost. Pri nas ni — pojasnjujejo češki listi nadalje — nikake spekulacije z dinarjem. Pri nas tudi ni nobenih zalog na dinarjih, da bi mogle bistveno pasti na tehnično primeri s tem, kar je bančni urad nabral na Berlinu in deleriji in dal trgu na razpolago. Dasi je stvar povsem jasna, se je "Prager Presse" vendar obrnila za pojasnilo do višjega ravnatelja češkega bančnega urada Avgusta Novaka. In ta je izjavil: "Zakostno bi bilo, ako bi v Jugoslaviji verjeli tej govoricu kljub uradni izjavi, podani od češke strani, da ni bil bančni urad oddajalec dinarja. Ponudili smo dokaz, da se pride v okrog govoricam, ki jih širijo nečisti elementi z lažjo razumljivim namenom — več ne moremo storiti."

Gori rečeni list se v posebnem članku nadeja, da je s tem zaključena ta neprijetna epizoda, ki bi mogla kaliti pristržno zvezo med obema državama. Zvezna zvestoba Čehoslovake da mora ostati izven vsake razprave povodom take zgolj borzno-tehnične stvari. To je zveza med narodom in narodom in na Češkem da ni nikake opozicije proti njej. V časih resnične nevarnosti bo Čehoslovaka gotovo na svojem mestu. V mirnem času se bomo — pravi "Prager Presse" — gotovo izogibali vsemu, kar bi moglo škoditi našemu zavezništvu. Zahtevati pa smemo, da ima časopisje v Jugoslaviji razumevanje za češke gospodarske težkoče, za položaj njene industrije z njenim pol milijona brezposelnih, ki zahtevajo, naj se pri sklepanju trgovskih pogodb in pri vseh gospodarskih ukrepih sploh jemlje ozir tudi na tako važen stan, kakor je delavski. Proslili bi torej — pravi "Prager Presse" — da se v tem težkem gospodarskem eksistenčnem boju, ki ga moramo vevati, ne vidi v vsaki gospodarski akciji takoj kakšno politično akcijo. Končno ponavljajmo praksi list, da pri zadnjem padanju dinarja ne pada niti senca kakke krivde na češki finančni urad.

Društvene vesti

Z. M. D. Danes ob 20.30 redna odborova seja. — Predsednik.

"Solsko društvo", podružnica pri Sv. Ivanu priredi v soboto 3. februarja plesno zabavo, kakor pred dvajsetimi leti za stare in mlade.

Iz tržaškega življenja

Posledice bede in brezposelnosti: oče osmih otrok se vrge iz IV. nadstropja. V zadnjem nadstropju hiše št. 13 v ulici S. Marco stanuje družina Prodan. Družinski poglavar Jurij, v dobi 57 let, je bil mnogo let uslužben kot navaden delavec v mestni plinarni. Zaslužka ni imel sicer veliko, vendar pa je zadostovalo, da je skromno preživel sebe, ženo in osem svojih otrok.

Pred par dnevi so mu nenadoma radi pomikanja dela odpovedali službo. Vsakdo si

lahko sam predstavlja, kakšen hud udarec je bil to za njega in družino. Jurij, mož trdnega značaja pa ni obupal nad kruto usodo, marveč je tolažil svoje otročiče, da bo že bolje in bodil pridno po mestu iskat zaslужko. Hodil je od delavnice do delavnice etr prosil, naj ga sprejmejo v službo. Toda povsod so ga odslavili, rekoč, da nimajo dela.

Tako so minuli dnevi. Beda je potrkala na vrata... Nesrečni oče je popolnoma obupal; življenje mu je postalo zoprn. In zgodilo se je, da je večeraj opoldan stopil na okno svojega stanovanja ter se vrge na ulico. Prebil si je črepinjo; bil je ori tej priči mrtve.

Nevaren padec. Mehanik Ruggero Vidali se je večeraj večeraj ponoči "v ročkah" proti svojemu domu v Rojano. Med potjo pa je zgubil ravnotežje ter telebil na tla. Dobil je nevarno rano na čelu. Prepeljali so ga v mestno bolnišnico.

Poskušne samomor. Večeraj popoldne okoli 3.30 so pripeljali v obupnem stanju v mestno bolnišnico zasebnico Olgo Celentanovo, staro 32 let. Ženska se je zastrupila v svojem stanovanju v ulici Settefontane št. 46. Življenje si je hotela vzeti radi težkih družinskih razmer.

Padel je s kolese. 16-letni Bernetti Karl, stanujoč v ulici Media št. 4, se je vozil večeraj popoldne s kolesom po ulici Madonna del Mare. Nesreča je hotela, da je zavozil na trotoar ter padel. Pri padcu se je ugriznil v jezik. Vrh tega pa je dobil še druge poškodbe na glavi. Prepeljali so ga v mestno bolnišnico.

Nesrečna Amerika. Kljub temu, da piše tržaška kronika skoraj vsak dan o večjih ali manjših sleparijah, na podlagi katerih bi se lahko pričakovalo, da bodo ljudje bolj previdni, da se ne vjamejo v mreže prebrisanih vavpirjev, se najdejo še taki ljudje, ki se dajo brez vsakega premisleka speljati na led.

Pred par dnevi je prišlo v naše mesto šest kmetov z dežele. S seboj so imeli velike svote denarja, katerega so si zaslužili v potu svojega obraza. Kaj so prišli iskati v Trst, nam ni znano. Znano pa je, da so prišli po naključju v dotiko z nekim Antonom Barakovičem, stanujočim v ulici Antonio Caccia št. 8. Čim je mož zavohal, da so teji pri denarju, je začel napeljevati pogovor na... Ameriko. Njegov pogovor je mnogo zalegal, kajti kmetje so takoj povprašali za svet, kako bi se dalo priti pod ceno v tisto obljubljeno deželo. Možu je seveda dihal denar kmetov. In da bi ga preje dobil v krepelje, jim je šel na roko. Tako jim je obljubil, da jim bo preiskal potrebne listine, seveda če mu dajo vsi skupaj naprej 31.900 lir. Kmetje so mu odšteli ta denar. In ko je imel vampir v rokah denarce, je pozdravil kmete in Trst ter zbežal bogoigavdi kam. Policija ga zasleduje, toda do sedaj brez uspeha.

Šest roparjev v gostilni. Pri Sv. Mar. Magd. zgoraj št. 138 se nahaja gostilna last Silvestra Kariza. Pred sinočnjim okoli polnoči se je nahajal Kariz sam v gostilni. Lokal je bil zaprt. Nenadoma je nekdo potrkal na vrata. Krčmar, misleč da so zunaj njegovi prijatelji, je šel odpreti. V gostilno je stopilo šest moških. Bilih so oboroženi z revolverji. Eni tolovaji so nadzorovali Kariza, drugi so pa pretekali razne predale ter se polastili par sto lir. Nato so zbežali.

Zelatina. Neki starinar je našel večeraj v svoji trgovini med starim železom, cev želatine. Nevarno stvar je navel na policijo.

Vesti z Goriškega

Kojnik. Bralno in pevsko društvo "Svoboda" iz Nivice in podružnica "Prosveta" v Trstu priredi dne 2. februarja (na svečnico) veselico v Kojnem na dvorani g. Marinča. Na dnevnem redu so burke, deklamacije in petje. Po veselici prista zabava, srečkanje in šaljiva pošta. K obilni udeležbi vabi — Odbor.

"Lazigogolo." V Gorici igrajo v gledališču Verdi znano Sem Benellijevo noviteto "Lazigogolo". Sodelovale bodo izvrstne igralske moči.

Nabora se je branil. Oročniki iz Dolenj so aretirali nekega 20-letnega Angela Divinarja iz Cerovega, kter se je baje odtegnil za nekaj dni nabora na ta način, da se je skrivl v šumi. Ne vemo, če bi se človek danes odtegnl naboru na ta način, da bi se skrivl v gozdu po par dni, ko se itak ne odtegne prej ali slej.

DAROV

Za "Solsko društvo": Ker se g. Rado Srebotnjak, trgovec v Lokvi, ni mogel udeležiti pogreba pok. Stjepeta Feruga, daruje L. 15. G. Miklavac Anton iz Sv. M. M. zg. je izročil za razprodan blok št. 306 L. 100. Vrčemu nabralcu g. Zdravku Pregarc, kakor vsem darovalcem srčna vrnala.

V počestčenje spomina pok. St. Feruga daruje g. Anton Miklavac iz Sv. M. M. zg. L. 20 za podružnico "Sol. društva" pri Sv. M. M. zg. G. Grom Fran daruje svojo terjatev za izdatek na nekem izletu in jo dolžnik z dovoljenjem upnika daruje "S. D.", ker ni mogel dognati koliko znaša ta terjatev, sodi dolžnik, da bi svota morala znašati L. 50, katere so se izročile "Solskemu društvu", tako da ne bo trpel nobeden škoda.

Borzna poročila.

Težadi:	
Trst dne 30. januarja 1923.	
Jadranska banka	100
Cornith	334
Palmita	340
Georlinich	1350
Libera Tristina	415
Lloyd	1430
Lusina	630
Martinich	182
Ocania	123
Tripartit	845
Amplex	270
Cement Dalmatis	525
Cement Spalato	580
Valuta na tržaškem trgu.	
ograke krome	— 72. — 82
avstrijske krome	— 0.870 — 0.93
čehoslovake krome	60. — 60.75
dinarji	17.90 — 18.3
leji	7.50 — 8.25
marke	— 0.88 — 0.950
dolarji	30.80 — 31.10
francoški franki	137.25 — 138. —
švicarski franki	80.25 — 80.4
angleški funti papirnat	97.75 — 98.19

Mož je od veselja zavriskal. "Tako je prav," je dejal. "Ali kar je najboljši čudnega, vani se nisem povedala: Človeka pred tem kovčgom lahko obhaja groza: Iz njega prihaja namreč čuden glas."

Krone L 1.72, goldinarji L 4.60
Zlatarna, Trst, Ponte della Fabbra 1 (Piazza Goldoni)

Mali oglasi

se računajo po 20 stot. bežeda. — Najmanjša pristojbina L 2.—. Debele črke 40 stot. bežeda. — Najmanjša pristojbina L 4.—. Kdor išče službo, plača polovično ceno.

VODITELJ ali voditeljica za založo vina in voditeljica, s kavcijo, za trgovino z mešanimi blagom in mlekarstvo se išče. Via Giulia 72, založa vina. 158

ZELO UGODNA PRILIKA. V okolici mest; se prodaja takoj radi družinskih razmer dobro upeljana trgovina z manufakturnim blagom in drobnino, brez konkurence. Naslov pri upravitelju. 159

JADRAN, četrtak 116 postaja openskega tramvaja v Trstu. 155

NARODNOZAVEDEN mladenič želi znanja v svrhu takojšnje čimvele z enako, izobražena gospodično mirnega značaja v starosti do 26 let. Ponudbe s sliko pod "Značaj" na upravitelju. 153

PRODAJALKA se sprejme v trgovino z mešanimi blagom na deželi. Ozira se na boljšo moč. Pavel Kunstek, Sturje pri Ajdovščini. 157

POZOR! Kupujem po visokih cenah vsako množino starega železa, cunji, kosti in kovine. Pridem dvigniti tudi na dom. Pisati: Snderski, Via S. Giustina 8, Trst. 23

BABICA, avtorizirana, sprejema od 12.—16. Sprejme noseče na dom. Ljubezna oskrba. Corso Garibaldi 23, I. 146

PRSNI SIRUP, najboljšo sredstvo proti kašlju, prehlajenju, influenci. Lekarna v Il. Bistrici. 78/1

TRTE Terre promise, do 1 m dolgi grozdi, ter druge, za namizno grozdje in za vino, prodaja Josip Strekelj Komen. 2259

APNO živo se dobiva po konkurenčnih cenah vedno pri J. Wild v Nabrežini. 2261

POZOR! Krone, korale, zlate, platin in zobovje po najvišjih cenah plačuje edini grozist Bellei Vita, via Madonnina 10, I. 32

Pozor! Pozor!

Proda se v Jugoslaviji
lepo posestvo
ki meri 45.000² 5 minut oddaljeno od mesta Kranj na glavni cesti Blede-Jesenice, prihrvno za vazo obrt ali kmetijo. Zamenja se ov utuleno s hišo v Trstu. Cena primerna. — Pojasnila daje lastnik Franc Magdič, Kranj. (12)

Velika zaloga vina, žganja in likerjev
JAKOB PERHAUC
ustanovljena leta 1878

Trst, via S. T. Kydies št. 6, telefon 2-88

Vedno v zalogi in po cenah izven vsake konkurence: pristen istrski tropinovec, kraški brinjavec in kraški silivovec.

Lastni izdelki: Šumeča vina kakor Šampanjec šumeči istrski refošk Lacrima Christi in druga.

Specialiteta: Jajčni knjup in Crema mialata (raznovrstni likerji in sirupi, kakor pristani malice; več in drugi). (30)

APNENICE

tri velike, moderne pri
postaji Bivio-Nabrežina
se oddajo

Pojasnila daje uprava Edinosti.

Najvišje cene plačujem za

K O Ž E

kun, zlatič,

lisic,

dihurjev, vider,

fazbecov, mačk, ve-

veric, krivov, divjih

in domačih zajcev.

D. WINDSPACH

Trst, Via Cesare Battisti št. 10

II. nadst., vrata 16

Sprejemajo se pošiljave po pošti.

KDOR HOČE KAJ KUPITI

KDOR HOČE KAJ PRODATI

KDOR HOČE KAJ KUPITI

KDOR HOČE KAJ PRODATI

INSERIRAJ V "EDINOSTI"